

Mikor „gallyaz” a Démász?

Minden ember szíve elszorul, amikor azt látja, hogy hatalmas, dús lombkoronával megáldott fák-ból szinte másodpercek alatt torzók lesznek. Ennyi idő kell mindösszesen ahhoz, hogy ötven-hatvan év alatt három emelet magasságába felnőtt, oxigént adó faóriásból csak egy gyufaszál maradjon. Ezt a műveletet hívják „gallyzásnak”, az ok pedig az, hogy az ágak elérték a vilamos vezetékeket.

A napokban többen is hívták szerkesztőségünk Csörög rovatát amiatt, hogy egy fanyesésére nem igazán alkalmas időszakban, nyáron, ráadásul a legnagyobb forróságban levágják a fák ágait a Környezetgazdálkodási Kht. emberei. Sokan vélik úgy, hogy ezek a beavatkozások a fák pusztulását, halálát is okozhatják.

A Rákóczi utca és a Katona utca sarkán álló két diófát is „megnyirták”, holott ez a fa a legérzékenyebb az ilyesfajta beavatkozásokra – telefonált M. S. (330-608). A Környezetgazdálkodási Kht. főekertésze, Börsök Attila az intézkedés védelmében azt mondta el, az egyik fa ágai a KRESZ-táblát takarták, ezért kellett beavatkozniuk, a másik pedig a légvezetékhez ért. „Aki a fát sajnálja, velünk együtt sajnálja” – mondta Börsök Attila. A kht. szerinte csak „nyugalmi állapotban” nyesi meg a fákat, vagyis a téli-tavaszi időszakban. A diófánál azonban nem okoz károkat ez az augusztusi időpont, ám a beavatkozás után mindenképpen le kell kezelni a sebeket.

A Csöröghöz a Bihari utcai fanyesésekkel kapcsolatban is érkeztek bejelentések. A főekertész elmondása szerint a Démász megrendelésére nyúltak hozzá a fákhöz, mivel a környéken áramkimaradásokat okoztak a légvezetékhez hozzáértő ágak. A Démász szegedi üzemvezetőségének vezető-helyettese, Kiss Tibor is megerősítette az elmondottakat: általában a téli időszakban kéri a fák „megnyirtását”, de vannak esetek, amikor elkerülhetlenné teszik a beavatkozásokat. Egy, az Oltványi utcából érkezett panaszra, miszerint holnap, szerdán 5 óráig áramszünetet ígérnek gallyzás miatt – a legnagyobb kánikulában – az ott élőknek, a következőket mondta: valószínűleg 3-4 óra alatt végeznek a munkával, aminek köszönhetően elkerülhető lesz a nagyobb baj, egy későbbi áramszünet.

Az illetékeseknek bizonyára igazuk van, ők csak a munkájukat végzik. Azoknak az embereknek azonban, akik naponta gyönyörködnek a házuk előtt álló fáknak, élvezik az árnyékukat, gyakran támad sírhatnéjkuk a végeredmény láttán.

F. K.

„Már nem az első helyért küzdök” Monspart Sarolta és az Ép szív

Egy kullancs által terjesztett súlyos betegség-ből felépülve Monspart Sarolta, volt tájfutó világbajnok tíz év óta a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet munkatársaként a rendszeres testmozgás fontosságára próbálja felhívni az emberek figyelmét. Legutóbb a magyar orvosok múlt héten tartott millenniumi világtalálkozóján járt Szegeden, ahol előadásában elmondta, felnőtteknek napi harminc perc gyaloglás vagy ennek megfelelő testmozgás elegendő lehet az egészség megőrzéséhez.

Az eredeti foglalkozását tekintve matematika-fizika szakos tanár Monspart Sarolta 1960 és 1978 között tájfutó volt, majd 1972-ben a csehszlovákiai Staré Splavy-ban megrendezett világbajnokságon első helyen végzett. Ő volt az első nő, szintén 1972-ben, aki teljesítette a három órás maratoni távot. 1973 és 1977 között sifutásban is számos díjat mondhatott magának. 1978-ban azonban hirtelen megszakadt sportkarrierje: egy kullancs által terjesztett betegségtől lába lebénult.

– Ez nem a mára jól ismertté vált és gyógyítható Lyme-kór volt, hanem az úgynevezett encephalitis. Kis híján elpoltoltam – fogalmazott a volt világbajnoknő. – A kórházban mellettem sorban haltak meg az erdészek, ezért utólag nagyon hálás vagyok a sorsnak, hogy itt beszélgethetünk, nem pedig a temetőben fekszem... Két éven keresztül különböző kórházakban kezelték. Ez a betegség agy-, il-

Monspart Sarolta súlyos betegségből felépülve a rendszeres testmozgás fontosságát hirdeti.
(Fotó: Schmidt Andrea)

letve gerincvelő gyulladást okoz. Attól függően, hogy hol van a betegség központja, az emberek vagy szellemileg, vagy testileg épülnek le. Nekem az volt a szerencsém, hogy a gerincvelőmben terjedt el a fertőzés, így „csak” a jobb lábamat irányító idegek haltak el.

Rendkívül lassú és hosszantartó felépülés után Monspart

Sarolta majdnem tíz évig a tájfutó-válogatott szövetségi kapitánya volt.

– 1990-ben, az akkori Nemzeti Egészségvédelmi – Intézetbe kerültem, ahol a rendszeres testmozgás fontosságának tudatosítása lett a feladatom, annak ellenére, hogy akkor már nagyon messze voltam az élsportolótól. Az „Ép

szív” elnevezésű programunkkal a korai halálózást szeretnénk megelőzni. A férfiak ugyanis harmincöt és hatvanöt év között halnak meg leggyakrabban, mégpedig szív- és érrendszeri megbetegedések következtében, melynek oka a helytelen életmód – mondta Monspart Sarolta, aki – mint fogalmazott – a rendszeres testmozgás „apostola” szeretne lenni. – Jelen állapotomat tekintve ez ellentmondásosnak tűnhet, de azzal, hogy átestem ezen a betegségen, talán több hitelem van az egyszerű emberek szemében. Most is mindig részt veszek a különböző futó-, gyalogló versenyeken, az emberek láthatják, hogy ott totyorgok a sánta lábammal. Ma már persze nem az első helyért küzdök, ennek ellenére én is végigmegyek a távon.

Monspart Sarolta szerint a családokban az egészséges életmód „karmesterei” legtöbbször a nők. Azt mondja, ha ők is sportolnak egy kicsit, odafigyelnek az egészséges életmódra, akkor ez az egész család számára előnyökkel jár. Ezért a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet igyekszik a nőket is megszólítani. Két éve a megyeszékhelyeken – köztük Szegeden – indították el a női futó-gyalogló klubokat. Egy héten egyszer szerveznek összejöveteleket. – A jövőt illetően az „Ép szív” program célkitűzése az, hogy 2010-re a hatvanöt év alatti lakosok legalább harmincöt százaléka rendszeresen sportoljon – tette hozzá a napjainkra a testmozgás „apostolává” vált volt tájfutó világbajnoknő, Monspart Sarolta.

Arany T. János

miről írt a DM?

75 éve

Városi költségvetés

Nagy nehézségek és zavaró bizonytalanságok leküzdése után a városi számvetőség végre elkészült a város jövő évi, nagy érdeklődéssel várt költségvetésének összeállításával. A Somogyi-könyvtár és a városi múzeum hitelét az előző évvel szemben 300 millió koronával emelték, amelynek kere-

tében a könyvtár gyarapítására 200 millió koronát, a múzeum továbbfejlesztésére 85 millió koronát irányoztak elő. A színház fűtési és világitási költségeit teljes egészében előirányozták, továbbá 8 ezer aranykoronás segélyt is kap a színház, amelyet a színiigazgatók a békevilágban is élveztek. (1925)

50 éve

Harc a békéért

Újabb jelentős állomáshoz érkeztünk el a mai nappal Szegeden a békéért folytatott harcban. Ma délután választják meg a „Mégvédjük a békét” mozgalom Szeged Városi Bizottságát, amelynek feladata lesz szervezni és irányi-

tani a szegedi dolgozók békeharcát, összefogni és még eredményesebbé tenni a szegedi békebizottságok munkáját. A stockholmi békefelhívás óta világszerte, s így Szegeden is megerősödött a békemozgalom. (1950)

25 éve

Úthálózat, közlekedés

Szegedet a negyedik ötéves tervben mi sem jellemezhetné jobban, mint a fel-túrt utak, a forgalomterelés és az építkezések látványai. Hiszen amellett, hogy lakások ezrei épültek, újjászületnek legfontosabb közlekedési útvonalaink is. Megkezdődött a villamoshálózat átépítése, a nagy forgalmú 4-es villamos kétvágányúvá-

sa is. E program megvalósításához tekintélyes segítséget kapott Szeged a kormánytól is, amely 37 millió forinttal egészítette ki a tanács fejlesztési alapját a tömegközlekedés javítása érdekében. Az úthálózatot elsősorban a tömegközlekedés szempontjait figyelembevéve fejlesztik és korszerűsítik. (1975)

Apáthy Istvánra emlékeztek

Munkatársunktól

Nemrég készült el az 1922-ben elhunyt Apáthy István orvosprofesszor új síremlénye a szegedi Belvárosi temetőben. Ebből az alkalomból tegnap emlékülést tartottak az egykori neves tudósról a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézetében.

Apáthy István 1863-ban született Budapesten, és ott szerzett orvostudományi diplomát. Huszonhét évesen, 1890-ben nevezte ki a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem az állat- és összehasonlító bonctan tanárává, és megbízást kapott az orvostanhallgatók szövevényi oktatására is. Több alkalommal volt tanulmányúton a nápolyi zoológiai állomás. 1918-ban Erdély kor-

mánybiztos lett, egy évvel később a benyomuló román csapatok letartóztatták, és a hadbírósg halálra ítélté. Nemzetközi nyomásra, már beteg szabadult ki a börtönből, és 1921-ben részt vett a Kolozsvárról Szegedre települt egyetem megalapításában. A emlékülésen dr. Benedeczy István nyugalmazott professzor emlékezett a zoológus Apáthy Istvánra, aki egyebek mellett a kagylók szövettanával, a piócák rendszer- és fejlődéstanai vizsgálatával foglalkozott, illetve állattani tankönyvet írt. Dr. Nagy Sándor, a Kolozsvári Egyetem volt hallgatója pedig diákepekkel illusztrálva mutatta be Apáthy professzor ma is álló zoológiai intézetét. Az ülés után a résztvevők a Belvárosi temetőben megkoszorúzták az új síremléket.

Ma

DR. BÁLINT JÁNOS, a szocialista párt jogtanácsosa

15 és 16 óra között ingyenes jogi tanácsadást tart Szegeden, a Szilágyi u. 2. II/210. alatt. Telefon: 62/420-259.

Bartha László Szentmihályon

DM-információ

Dr. Bartha László polgármester és Papp Zoltán, a 15-ös választókerület önkormányzati képviselője ma délután közös bejáráson vesznek részt Szentmihályon. Fél 4-kor felavatják az új partfalat a Holt-Tisza soron, ezt követően pedig ellátogatnak a Humán Szolgáltató Központ Anya-Gyermek Otthonába (Kapisztrán utca 60.), találkoznak a Szentmihályi Új Élet Kft. vezetőivel, s rövid üzemlátogatást tesznek a szentmihályi majorban is.

MA

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN egész napos gyermekfoglalkozás: aszfalt-rajzverseny, gúrmaszobor-készítés, bábkészítés, 10 órától Etka-jóga.

A SZITI EGYESÜLET IFJÚSÁGI IRODÁJÁBAN (Dózsa Gy. u. 5.) 14-től 15 óráig „Újra dolgozom”, munkaügyi tanácsadás, 16.30-tól 17.30 óráig mobilitás (külföldi csoportos cserékkel kapcsolatos) tanácsadás. 17.30-tól AMIGA számítógépes-klub.

ÉREM- ÉS TELEFONKÁRTYAGYÚJTÓK KLUBJA (Tisza L. krt. 14.) szerdán du. fél 3 és fél 5 között, vasárnap de. 8–12 óráig. AZ EGÉSZSÉGESEBB ÓVODÁK NEMZETI HÁLÓZATA EGYESÜLET (Gogol u. 3. III. 305.tel.: 423-474) 16-tól 18 óráig óvodás gyermekek szülei részére

ingyenes jogi és pszichológiai tanácsadást tart.

HANGFORRÁS ZENEI MŰHELY a Forrás Szálló halljában 17 és 20 óra között. Házigazda: dr. Polgár Gyula.

KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ a Juhász Gyula Művelődési Központ dísztermében 18 órakor: A tápai hagyományörző egyesület estje. Vendéglátó: Szalkai Jánosné elnök. Meghívott házigazda: Szabó Béla. Társalkodók: Török Józsefné művészeti vezető, Horváth Dezső újságíró, ifj. Lele József néprajzkutató, Kerekes Péter vezérigazgató. A műsorban fellép: a tápei és a Délalföldi „Népdalcsokor”, valamint katonadalokat, és tápei párosítást láthatnak és hallhatnak az érdeklődők.

PLAZARANDEVU! Sulinyitó randevú: Alma Mater dívatbemutató, valamint a Grooveland és a B. Boys fellépése. A SOMOGYI-KÖNYVTÁR I.

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat ezen a héten Fekete Klára újságíróval oszthatják meg, aki munkanapokon 8 és 10 óra, vasárnap 14 és 15 óra között hívható a 06-20-9432-663-as mobiltelefon-számon. Elvezett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondanójukat. Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

hazafelé mennek. A Tisza Volán közönségkapcsolatok irodáján azt a választ kaptuk, augusztus végén változásokra lehet számítani a menetrendekben, remélhetően ez a probléma is megoldódik.

Mars tér. Kiss János (292-777), aki gyakran megfordul a Mars téren, úgy látja, tiszta a buszmegálló környéke, körös-körül viszont szemét lepi el az utcákat, járdákat. Ez szerinte rossz fényt vet a városra, hiszen aki busszal érkezik, először itt néz körül.

Tűzijáték. Tegnap lapunkban egy olvasónk megdicsérette a MAV-ot, amiért vonatot indított Szegedre a fővárosi tűzijáték után. Erre válaszként egy másik telefonálónk megjegyezte, a vonat késést, s hiába vettek első osztályra szóló jegyet, ilyen kocsit nem találtak a szerelvényen, ráadásul a villany sem égett. Bakos Csaba személyszállítási osztály vezető-helyettes a panaszt jogosnak találta, az utasoktól elnézést kér. Magyarazatképpen hozzátette: 15 perccel késést a vonat, mert

ennyi idővel később indult a Nyugatiból. Majdnem 1100 utas váltott ugyanis jegyet és plusz négy kocsit kellett a szerelvényhez csatlakoztatni. Nem csoda, hogy az egyik műszakilag kifogásolható állapotban volt. Ceglédén villany-szerelők várták a vonatot, ám abban a röpke időben, amíg a vonat állt, nem tudták megjavítani a hibát. A tűzijátékkal kapcsolatban telefonált Obinger Róbert (437-280) is, aki elmondta: a szegedi látványosság méltó volt a millenniumhoz, köszönet illeti a szerelzőket.

Osztálytársak kerestetnek. Katona Ferenc (477-077) azon kisnyugdíjasokat, volt osztálytársakat keresi, akik sajnos, nem tudnak hirdetni a lapokban és így nem találják egymásra. Ezen a telefonszámon vár hívásokat az 1950-ben, a rákusi iskolában végzetektől.

PANNON GSM
Az élvonal.

ajánló

emelésén Király-König Péter hagyatékából emlékkiállítás nyílt, megtekinthető: augusztus 31-éig. Az aulában: Magyarország és a nagyvilág – könyvtárunkaink tükreben című kiállítás régi és ritka, hazai és magyar vonatkozású kiállítások megjelent dokumentumokat láthatnak az érdeklődők. Megtekinthető: október 20-áig. A CD- és videótárban ismét megindult a kölcsönzés (ez tagság esetén) a Hangskönyvtár CD-állományára is vonatkozik, továbbá értesítjük látogatóinkat, hogy a Móra utcai, szentmihályteleki augusztus 25-éig, a szőregi, béketelepi, keszkestelepi, gyálari fiókkönyvtár augusztus 31-éig zárva. A Klebelsbergtelepi

fiók hétéftől péntekig 13-tól 18 óráig nyitva. A SZIN-KÉP GALÉRIÁBAN (Szentháromság u. 34.) Nemes Tímea keramikusi és Podlovics István grafikus kiállítása. Megtekinthető: szeptember 1-jéig.

FARKAS GYULA szabadtéri olajfestmény-kiállítása megnyílt a Dugonics téren a zenélő szökőkútánál. Megtekinthető: augusztus 31-éig, naponta de. 10-től 20 óráig. III. ORSZÁGOS VASUTAS FOTÓKIÁLLÍTÁS nyílt a Vasút a Gyermekekért Alapítvány Diákotthonában (Boldogasszony szgt. 44.), mely megtekinthető: augusztus 27-éig, naponta 10-től 18 óráig.

Az Ifjúsági Házban 8 órától internetszalón, valamint lehet biliárdozni és dartsolni (mindennap). A gyermekkönyvtárban 14 órától: Mesét mondok, mesét játszok. Mesés foglalkozás óvodásoknak és kisiskolásoknak.

PROSZKA GYÖNGYI festőművész kiállítása a Szeged Nagyállomás resti éttermében. Megtekinthető: az év végéig, naponta 10-től 20 óráig. A JUHÁZS GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN megnyílt dr. Meislé Gondos Hildegárd festőművész kiállítása. Meg-

tekinthető: augusztus 25-éig, naponta 10-től 18 óráig. A BARTÓK BELA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT „B” Galériáján 18 órakor Kossuth Tivadar festőművész kiállítása. Megtekinthető: szeptember 9-éig, munkanapokon 10-től 18 óráig.

AZ ALKOTÓHÁZBAN (Árbc u. 1-3.) mindennap 10-től 17 óráig tekinthető meg népművészeti- és kézműveskiállítás és bemutató.

HOLNAP

KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ a Royal Szállóban 18 órakor: Városi és megyei önkormányzatok szerepe Magyarországon. Vendég: Bilecz Endre főiskolai tanár. Beszélgetőtárs: Kozma József matematikus.